

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

W LUBLINIE

ul. Bazylianówka 46, 20-144 Lublin

WPN.6320.8.2025.KWAW

Założenia do opracowania planu zadań ochronnych (PZO) obszaru Natura 2000 Puszcza Solska PLB060008

Opis obszaru

Obszar Natura 2000 Puszcza Solska PLB060008 o powierzchni 79 349,10 ha został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 r. Nr 229, poz. 2313).

Aktualnie nazwę, położenie administracyjne, granicę i mapę obszaru, cele i przedmioty ochrony, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133, ze zm.). Obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Solska PLB060008, położony jest w województwie lubelskim na terenie gmin: Biłgoraj (gmina wiejska), Biłgoraj (gmina miejska), Aleksandrów, Frampol, Józefów, Księżpol, Łukowa, Obsza, Terespol, Susiec i Radecznica oraz w województwie podkarpackim na terenie gmin: Cieszanów, Narol i Harasiuki. Został wyznaczony w celu ochrony populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymania i zagospodarowania ich siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi, przywracania zniszczonych biotopów oraz tworzenia biotopów.

Ostoja obejmuje rozległy obszar leśny, z dominacją zbiorowisk borowych, będący częścią Kotliny Sandomierskiej oraz niewielkie fragmenty strefy krawędziowej Roztocza. Szczególnie wartościowe są tu siedliska podmokłe: torfowiska wysokie, przejściowe oraz bory i lasy bagienne, dla których ochrony omawiany obszar jest jednym z najważniejszych w Polsce. W części wschodniej, bardziej wyniesionej, występują płaty buczyn.

Cechą charakterystyczną tego terenu jest widoczna w rzeźbie i układzie form geomorfologicznych granica geologiczna pomiędzy Europą Zachodnią i Wschodnią. W okolicach Józefowa oraz Żelebska istnieją niewielkie kamieniołomy, w których nadal prowadzi się wydobywanie wapienia. Puszcza Solska to kompleks leśny porastający ubogie gleby piaszczyste, zaś w strefie krawędziowej Roztocza pararendziny i gleby brunatne. Teren jest urozmaicony wydmiami oraz zagłębieniami między wydmowymi wypełnionymi torfowiskami. W obrębie zwydmionej równiny wytworzyła się strefowość zależna od poziomu wód gruntowych: od zbiorników eutroficznych i dystroficznych występujących w obrębie torfowisk przejściowych, przez torfowiska wysokie, bory bagienne otaczające kompleks torfowiskowy, przez bory wilgotne, świeże i suche (występujące na wierzchołkach wydm). Miejscami z powodu lokalnej stagnacji wód rozwinęły się olsy.

W obszarze jest gęsta sieć śródleśnych cieków i rzek. Najważniejszymi są: Tanew, Wirowa, Szum, Sopot, Studzienica, Nepryszka, Potok Łosiniecki, Potok Jeleniecki, Czarna Łada, Ratwica, Smolnik, Studczek, Spisznica, Kiełbasówka, Różaniec, Paucza. Rzeki, przecinając krawędź Roztocza, tworzą liczne wodospady zwane szumami. Doliny Tanwi, Wirowej i Szumu zajmują rozległe łąki kośne, z których część jest nadal ekstensywnie użytkowana.

Na terenie obszaru funkcjonuje kilka kompleksów stawów rybnych. Największe znajdują się w Rudzie Różanieckiej, Sigle, Chmielku i Biłgoraju.

Przedmioty ochrony obszaru

Przedmiotami ochrony obszaru są gatunki ptaków oraz ich naturalne siedliska:

A223 włośchatka *Aegolius funereus*,
A089 orlik krzykliwy *Aquila pomarina*,
A215 puchacz *Bubo bubo*,
A224 lelek *Caprimulgus europaeus*,
A030 bocian czarny *Ciconia nigra*,
A080 gadożer *Circaetus gallicus*,
A122 derkacz *Crex crex*,
A239 dzięcioł białogrzbiety *Dendrocopos leucotos*,
A236 dzięcioł czarny *Dryocopus martius*,
A154 dubelt *Gallinago media*,
A217 sóweczka *Glaucidium passerinum*,
A075 bielik *Haliaeetus albicilla*,
A022 bączek *Ixobrychus minutus*,
A230 żoła *Merops apiaster*,
A072 trzmielojad *Pernis apivorus*,
A234 dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*,
A120 zielonka *Porzana parva*,
A119 kropiatka *Porzana porzana*,
A220 puszczyk uralski *Strix uralensis*,
A409 cietrzew *Tetrao tetrix tetrix*,
A108 głuszec *Tetrao urogallus*.

Zakres planu zadań ochronnych

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, ze zm.). Obecnie plan zadań ochronnych jest dokumentem bezterminowym. Zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego

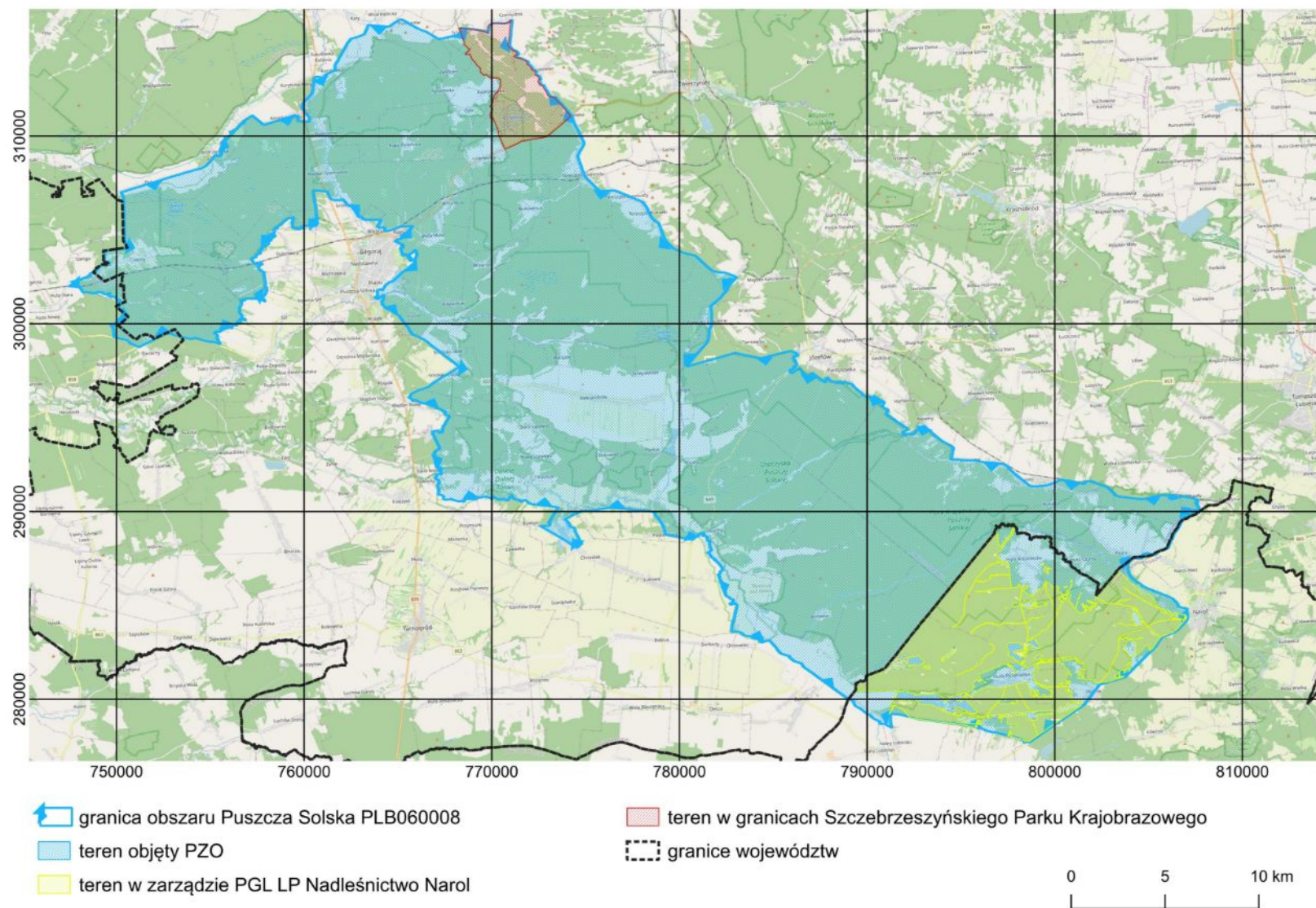
województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa, ustanawiają wspólnie regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajduje się obszar Natura 2000. W przypadku obszaru Natura 2000 Puszcza Solska PLB060008, plan zadań ochronnych zostanie ustanowiony w oparciu o zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Ustalenia planu zadań ochronnych mogą w sposób bezpośredni oddziaływać na: organy administracji leśnej; organy administracji samorządowej i terenowe organy administracji rządowej; zarządców wód; właścicieli i użytkowników gruntów rolnych, leśnych oraz nieruchomości, w obrębie których występują przedmioty ochrony obszaru Natura 2000; przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność na obszarze Natura 2000; przedsiębiorców zainteresowanych realizacją przedsięwzięć na obszarze Natura 2000. Ponadto ustalenia planu zadań ochronnych winny być transponowane do różnych obowiązujących dokumentów planistycznych pozostających w kompetencjach organów władzy publicznej, np.: planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów urządzenia lasu.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Puszcza Solska PLB060008 zostanie opracowany z wyłączeniem fragmentów położonych w granicach Szczepieszyńskiego Parku Krajobrazowego (ok. 1 762,96 ha) oraz terenów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Narol (ok. 7 844,83 ha). W przypadku Szczepieszyńskiego Parku Krajobrazowego zakres PZO zawiera Plan ochrony Parku, przyjęty Uchwałą Nr XXXII/490/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Szczepieszyńskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2022 r. poz. 79). Zakres PZO zawiera również Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Narol na lata 2023 - 2032 (Program ochrony przyrody), zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem z dnia 12 września 2023 roku, znak: DLŁ-WGL.8100.57.2023.ŁP. Przy ww. włączeniach powierzchnia obszaru objęta PZO wyniesie ok. 69 741,44 ha.

Rysunek 1. Mapa obszaru

Aktualny wykaz przedmiotów ochrony zawiera standardowy formularz danych obszaru dostępny na stronach Centralnego rejestru form ochrony przyrody pod linkiem: <https://n2k-ws.gdos.gov.pl/wyszukiwarkaN2k/webresources/pdf/PLB060008>.

Za koordynację prac związanych z przygotowaniem planu zadań ochronnych obszaru Puszcza Solska PLB060008 odpowiada Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie. Istnieje możliwość zgłaszania wniosków oraz uwag do projektu planu:

- w formie pisemnej na adres Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, ul. Bazylianówka 46, 20-144 Lublin,
- w formie ustnej do protokołu w siedzibie RDOŚ w Lublinie,
- za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym), na adres e-mail: sekretariat@lublin.rdos.gov.pl,
- za pośrednictwem e-Doręczeń: PL-50371-54144-VAEVC-12,
- za pośrednictwem ePUAP: /rdoslublin/SkrytkaESP.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie zorganizuje spotkania dyskusyjne z udziałem przedstawicieli zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000 Puszcza Solska PLB060008. Na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie <https://www.gov.pl/web/rdos-lublin> będą zamieszczane informacje dotyczące postępu prac nad PZO.

Osobą do kontaktu w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034 jest Krzysztof Wawer tel.: 81 71 06 527, e-mail: krzysztof.wawer@lublin.rdos.gov.pl.

**Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Lublinie**

Tomasz Wąsik

**p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Lublinie
– Regionalnego Konserwatora Przyrody**

*/ podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym /*